

- 2) Articolul 31 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și articolele 3, 5, 6, 16 și 22 din Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 coroborate cu articolul 4 alineatul (1), cu articolul 11 alineatul (3) și cu articolul 16 alineatul (3) din Directiva 89/391/CEE a Consiliului din 12 iunie 1989 ⁽²⁾ trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale precum articolele 34 și 35 din Statutul lucrătorilor, din care, potrivit unei jurisprudențe [spaniole] constante, nu se poate deduce că este obligatorie pentru întreprinderi instituirea unui sistem de evidență a programului zilnic de lucru efectuat de lucrătorii cu normă întreagă care nu s-au angajat în mod expres, individual sau colectiv, să efectueze ore suplimentare și care nu dețin statutul de lucrători mobili, de lucrători din marina comercială sau de lucrători feroviari?
- 3) Trebuie să se considere că obligația care revine statelor membre, prevăzută la articolul 31 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și la articolele 3, 5, 6, 16 și 22 din Directiva 2003/88 coroborate cu articolul 4 alineatul (1), cu articolul 11 alineatul (3) și cu articolul 16 alineatul (3) din Directiva 89/391, de a limita durata programului zilnic de lucru pentru toți lucrătorii în general este îndeplinită în cazul lucrătorilor obișnuiți prin reglementarea națională, prevăzută la articolele 34 și 35 din Statutul lucrătorilor, din care, potrivit unei jurisprudențe [spaniole] constante, nu se poate deduce că este obligatorie pentru întreprinderi instituirea unui sistem de evidență a programului zilnic de lucru efectuat de lucrătorii cu normă întreagă care nu s-au angajat în mod expres, individual sau colectiv, să efectueze ore suplimentare, spre deosebire de lucrătorii mobili, de lucrătorii din marina comercială sau de lucrătorii feroviari?”

⁽¹⁾ Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru (JO 2003, L 299, p. 9, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 3).

⁽²⁾ Directiva 89/391/CEE Directiva Consiliului din 12 iunie 1989 privind punerea în aplicare de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă (JO 1989, L 183, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 2, p. 88).

Recurs introdus la 29 ianuarie 2018 de Comisia Europeană împotriva Hotărârii Tribunalului (Camera a șaptea) din 17 noiembrie 2017 în cauza T-263/15, Gmina Miasto Gdynia și Port Lotniczy Gdynia Kosakowo/Comisia

(Cauza C-56/18 P)

(2018/C 152/11)

Limba de procedură: polona

Părțile

Recurentă: Comisia Europeană (reprezitanți: K. Herrmann, D. Recchia și S. Noë, agenți)

Celelalte părți din procedură: Gmina Miasto Gdynia, Port Lotniczy Gdynia Kosakowo sp. z o.o., Republica Polonă

Concluziile recurente

— Anularea Hotărârii Tribunalului din 17 noiembrie 2017 în cauza T-263/15, Gmina Miasto Gdynia și Port Lotniczy Gdynia Kosakowo/Comisia;

— respingerea ca nefondată a celei de a treia critici care a fost invocată în cadrul celui de al șaselea motiv al acțiunii;

— trimiterea cauzei la Tribunal pentru rejudecarea celorlalte cinci motive ale acțiunii;

cu titlu subsidiar:

— anularea Hotărârii Tribunalului din 17 noiembrie 2017 în cauza T-263/15, Gmina Miasto Gdynia și Port Lotniczy Gdynia Kosakowo/Comisia, în măsura în care la punctul 1 din dispozitiv s-a statuat și cu privire la ajutorul pentru investiții;

- trimiterea cauzei la Tribunal pentru rejudecarea celorlalte cinci motive ale acțiunii;
- soluționarea odată cu fondul a cererilor privind cheltuielile de judecată efectuate în primă instanță și în procedura de recurs.

Motivele și principalele argumente

Potrivit Comisiei, Hotărârea Tribunalului în cauza T-263/15 trebuie să fie anulată întrucât este afectată de unele erori de drept pe care Comisia le grupează în trei motive de recurs.

1. Calificarea juridică eronată a „dreptului părților interesate de a prezenta observații” și consecințele juridice ale încălcării acestui drept în lumina Hotărârii Curții în cauza C-49/05 P, Ferriere Nord Spa/Comisia

În Decizia (UE) 2015/1586⁽¹⁾ în litigiu, concluzia potrivit căreia ajutorul pentru funcționare acordat PLGK este incompatibil cu piața internă a fost întemeiată pe două motive independente unul de celălalt. Motivul principal de incompatibilitate constă în incompatibilitatea ajutorului pentru investiții cu piața internă [a se vedea considerentul (244) al deciziei în litigiu]. Neîndeplinirea primului criteriu menționat în Orientările din 2014, potrivit căruia ajutorul pentru investiții trebuie să contribuie la realizarea unui obiectiv de interes general, a reprezentat doar al doilea motiv, complementar, al concluziei că acest ajutor este incompatibil cu piața internă.

În schimb, la punctele 71-89 din hotărâre, Tribunalul a considerat că incompatibilitatea ajutorului pentru investiții acordat societății PLGK rezultă exclusiv din aplicarea Orientărilor din 2014 și, prin urmare, a făcut trimitere la Hotărârea în cauza C-49/05 P, Ferriere Nord Spa/Comisia. Această supoziție rezultă dintr-o interpretare eronată a deciziei în litigiu, în special a considerentelor (244) și (245) ale acesteia (a se vedea mai jos al doilea motiv de recurs). În cazul în care Tribunalul ar fi interpretat într-un mod adecvat decizia în litigiu ar fi trebuit să constate că a treia critică expusă în cadrul celui de al șaselea motiv al acțiunii era inoperant (inopérant) deoarece nu ar fi determinat constatarea nulității deciziei în litigiu.

La punctele 69-89 din hotărâre, Tribunalul a săvârșit două erori de drept întrucât a făcut aplicarea „dreptului de a prezenta observații”, astfel cum este prevăzut la articolul 108 alineatul (2) TFUE în privința părților interesate, cu încălcarea Hotărârii Curții din cauza C-49/05 P, Ferriere Nord SpA/Comisia, punctele 78-84. Primul motiv de recurs cuprinde două părți:

- (i) calificarea juridică eronată a „dreptului părților interesate de a prezenta observații”, în situația aflată la originea hotărârii, ca fiind o normă fundamentală de procedură a cărei nerespectare ar conduce în mod automat la constatarea nulității deciziei Comisiei, fără a fi necesar să se demonstreze că această încălcare a avut efecte asupra situației unei părți și asupra părții dispozitive a deciziei (punctele 70, 81 și 83);
- (ii) chiar și în cazul în care – astfel cum a procedat Tribunalul – s-ar presupune că incompatibilitatea cu piața internă a ajutorului pentru investiții acordat societății PLGK reiese din aplicarea Orientărilor din 2014, ipoteză care nu este incidentă în speță – în această privință, Tribunalul a interpretat și a aplicat în mod eronat Hotărârea Curții în cauza C-49/05 P, Ferriere Nord SpA/Comisia întrucât dispozițiile orientărilor aplicabile examinării ajutorului pentru funcționare sunt în esență identice cu cele aplicate în decizia în litigiu în temeiul Orientărilor din 2005, astfel încât, în această privință, observațiile părților interesate nu ar fi putut să producă niciun efect asupra părții dispozitive a deciziei.

2. Interpretarea eronată a deciziei în litigiu și a deciziei Comisiei care a fost invocată

Constatarea Tribunalului, menționată la punctul 89 din hotărâre, potrivit căreia decizia în litigiu este nelegală se întemeiază pe interpretarea eronată, cuprinsă la punctele 84-87 din hotărâre, a temeiului incompatibilității cu piața internă a ajutorului pentru funcționare, menționat în considerentul (244) al deciziei în litigiu, care ar reieși din Orientările din 2014 și din Decizia 2014/883/UE⁽²⁾ invocată. Interpretarea eronată a considerentului (244) al deciziei în litigiu este rezultatul unei interpretări eronate a considerentului (245) al acestei decizii.

În considerentul (244) al deciziei în litigiu Comisia a făcut trimitere la considerentul (227) al Deciziei 2014/883/UE și a reiterat constatarea cuprinsă în aceasta, potrivit căreia „acordarea de ajutoare de exploatare pentru a asigura funcționarea unui proiect de investiții care beneficiază de ajutor incompatibil este, prin natura sa, incompatibilă cu piața internă”. În următoarea teză a considerentului (244), Comisia și-a întemeiat această constatare după cum urmează: „Fără ajutorul incompatibil pentru investiții, aeroportul din Gdynia n-ar fi existat, întrucât acesta este finanțat în întregime prin acest ajutor, iar ajutorul pentru funcționare nu poate fi acordat pentru o infrastructură aeroportuară inexistentă”.

În continuare, în considerentul (245) al deciziei în litigiu Comisia a arătat că „[a]ceastă concluzie formulată în temeiul Orientărilor din 2005 privind sectorul aviației este, de asemenea, valabilă conform Orientărilor din 2014 privind sectorul aviației și suficientă pentru a constata că ajutorul pentru funcționare acordat operatorului aeroportuar este incompatibil cu piața internă”.

Expresia „este [...] valabilă conform Orientărilor din 2014 privind sectorul aviației”, utilizată în considerentul (245) al deciziei în litigiu, nu are semnificația că acea concluzie reiese din orientările respective. Aceasta are semnificația că aplicarea Orientărilor din 2014 nu poate modifica concluzia respectivă. În considerentul (245) al deciziei în litigiu s-a arătat că incompatibilitatea cu piața internă a ajutorului pentru funcționare, rezultată din incompatibilitatea ajutorului pentru investiții, este independentă de Orientările din 2014 (se întemeiază pe alte argumente). „Imprecizia” privind decizia în litigiu, menționată de Tribunal la punctul 85 din hotărâre, nu este în măsură să pună în discuție legalitatea concluziei din decizia în litigiu.

3. Caracterul disproporționat al punctului 1 din dispozitiv

În cazul în care Curtea respinge motivele de recurs precedente, Comisia susține cu titlu subsidiar că punctul 1 din dispozitivul hotărârii, în care sunt anulate în tot articolele 2-5 din decizia în litigiu, este disproporționat. Întrucât include o decizie privind ajutorul pentru investiții, dispozitivul hotărârii depășește cadrul stabilit la punctele 71-89 din hotărâre referitor la nelegalitatea deciziei în litigiu, care privește ajutorul pentru funcționare. Tribunalul a constatat în mod neîntemeiat că decizia în litigiu este indivizibilă din cauza modului de redactare a articolului 2 din aceasta. Totuși, potrivit unei jurisprudențe constante, criteriul aplicabil caracterului divizibil al unui act juridic este acela dacă în urma anulării în parte a actului respectiv se produce o modificare substanțială a acestuia. Substanța deciziei în litigiu nu ar fi modificată printr-o anulare care privește ajutorul pentru funcționare deoarece decizia continuă să privească ajutorul pentru investiții acordat societății PLGK.

⁽¹⁾ Decizia (UE) 2015/1586 a Comisiei din 26 februarie 2015 privind măsura SA.35388 (13/C) (ex 13/NN și ex 12/N) – Polonia – Înființarea aeroportului Gdynia-Kosakowo [notificată cu numărul C(2015) 1281] (JO 2015, L 250, p. 165).

⁽²⁾ Decizia Comisiei din 11 februarie 2014 privind măsura SA.35388 (13/C) (ex 13/NN și ex 12/N) – Polonia – Înființarea aeroportului Gdynia-Kosakowo [notificată cu numărul C(2014) 759] (JO 2014, L 357, p. 51).

Cerere de decizie preliminară introdusă de Bundesarbeitsgericht (Germania) la 30 ianuarie 2018 – AX/BW

(Cauza C-57/18)

(2018/C 152/12)

Limba de procedură: germana

Instanța de trimitere

Bundesarbeitsgericht

Părțile din procedura principală

Pârâtă, intimată în apel și recurentă: AX

Reclamantă, apelantă și intimată în recurs: BW